

Concept verslag

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE UNIECOMMISSIE INTERNATIONALE ZAKEN (CINTER) EN DE UNIEWERKGROEP INTERNATIONALE ZAKEN GEHOUDEN OP VRIJDAG 2 JULI 2021 13:00-15:00 VIA ZOOM

AANWEZIG

Frans ter Maten (ws V&V), Toon van der Klugt (hhSK), Hans Peter Vermoer (i.p.v. Kees-Jan de Vet, ws BD); Luc Kohsiek (hhNK), Sander Mager (ws AGV), Luzette Kroon (ws F), Nettie Aarnink (ws VSTR, gedeeltelijk), Hans Wijnen (ws DOD), Jo Caris (ws ZZL), Rogier van der Sande (hhR; voorzitter), Mark van der Werf (UvW), Marcel de Ruijter (UvW/secretaris CINTER), Sandra Reynaers (UvW/secretaris WINTER) Emilie Sturm (UvW). Rens Huisman (W), Jan van der Molen (W), Céline de Visser (W), Noortje van Langen (W), Judith Kolen (W), Joost Ossevoort (W), Piet Boesberg (W), Albert Vrielink (W), Hans Waals (W), René Eisenga (W), Peter Hollander (W), Eric Kuindersma (W)

Gasten: Erma Uytewaal (Uytewaal Consultancies)

AFWEZIG

Hein Pieper (ws R&IJ), Co Verdaas (ws RVL), Oeds Bijlsma (tot 14:00 voorzitter WINTER, ws F), Patrick van der Broeck (ws L), Mario Jacobs (ws A&M), Erik de Ridder (ws DD), Constantijn Jansen op de Haar (hhDSR), Herman Beerda (ws NZV), Geert-Jan ten Brink (ws HenA's), Denis Steijaert (ws SchStr), Marcel Belt (hhD), Johan Remijn.

1. Opening en (mondelinge) mededelingen

De voorzitter opent als vervanger van Hein Pieper die zich laat verontschuldigen de vergadering, heet iedereen welkom, noemt de afwezigen, neemt het vergaderprotocol door en maakt afspraken over de wijze van vergaderen.

Marcel de Ruijter noemt de afwezigen.

De voorzitter deelt mee dat gezien de geplande missies het veiligheidsbeleid moet worden vastgesteld. De vraag is dat of niet beter in het ambtelijk domein plaats kan vinden. Zijn voorstel is om dit door de SD's te laten doen met daarna een mededeling in de WINTER en CINTER. Het alternatief is het vaststellen door de CINTER via een schriftelijke ronde.

Joost Ossevoort geeft aan dat volgens zijn informatie vaststelling al door de Kring Directeuren Waterschappen is gedaan en vraagt om een verslag.

De voorzitter concludeert dat vaststelling in het ambtelijke domein plaats zal vinden en dat WINTER en CINTER hierover zullen worden geïnformeerd.

2. Midterm-Review (MTR)

De voorzitter leidt het onderwerp in. De bedoeling is om te reflecteren en te beschouwen op de MTR. Niet om te concluderen.

Erma Uytewaal geeft een presentatie die als bijlage bij het verslag is gevoegd.

De voorzitter geeft ruimte voor verhelderende vragen.

Sander Mager: Bedankt Erma voor de presentatie. Hij vraagt zich af of ze voor de strategische richtingen dezelfde kansen ziet.

Erma Uytewaal: Naast de numeriek doelstelling heeft de Blue Deal ook de potentie een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de Wereld governance, de NIWA en de positie van het Nederlandse bedrijfsleven. Dat vergt een aanpassing van strategie en processen. Hier heeft geen nadere analyse op plaatsgevonden.

Joost Ossevoort: Mist een advies op het gebied van de financiële kader.

Erma Uytewaal: Het belangrijkste geconstateerde punt is dat er geen financiële strategie is. Bijvoorbeeld ten aanzien van aanvullende financieringsbronnen. Hangt ook van de ambitie af.

Frans ter Maten: Vraagt zich af of er een hiërarchie in de aanbeveling zit en een verduidelijking van de geconstateerde business als usual bij de partnerschappen.

Erma Uytewaal: Geeft aan dat er inderdaad een rangorde in de aanbevelingen is, visie, strategie, governance. Zorg dat je voor de partnerschappen ook een visie en strategie voor na 2030 ontwikkeld.

De voorzitter geeft ruimte voor reflectie.

Hans Waals: MTR geeft mogelijkheid om oplossingen voor kinderziektes te vinden.

Jan van de Molen: Vindt het belangrijk dat de MTR de beleid van kennis halen kan versterken.

Joost Ossevoort: De MTR heeft een tijdshorizon van na 2030. Laten we focussen op de verbetering van de financiële basis van het partnerschap op de korte termijn.

Judith Kolen: Is blij met de MTR en benieuwd wat de ambitie ten aanzien van de NIWA en kennisagenda wordt.

Rens Huisman: Vindt het van belang om de MTR in eerste instantie vooral te gebruiken om de partnerschappen te versterken. Niet te snel te veel.

René Eisenga: MTR laat de ontwikkeling van de Blue Deal en de kracht van de partnerschappen goed zien. Jammer dat de partners niet aan tafel zitten. De gevraagde discussie over de aansturing is makkelijker dan als die voor de partnerschappen gevraagd zou zijn. Goed om een stip op de horizon op het gebied van beleidsimpact te hebben.

Frans ter Maten : Schrikt van het enorme rapport. Succesvolle partnerschappen vormen de basis van de Blue Deal en DWA. Nieuwe activiteiten moet organisch groeien.

Jo Caris: DWA staat voor duurzame resultaten. Soms moet je daarvoor ook loslaten. Kennishalen is de legitimatie voor internationale samenwerking. De governance kan slagvaardiger. Als CINTER wel de kaders blijven stellen. Tactisch en operationele zaken aan de penvoerders laten. Financieel moet je naar een 4-jaarlijkse cyclus.

Sander Mager: Vindt dat er in 2 jaar Blue Deal veel is bereikt en ziet dat terug in de MTR. Goed dat de MTR ook kritisch is. Subsidie betekent bureaucratische rompslomp. Hopelijk lukt het om het partnerschap met het rijk te versterken. Blijft lastig. De ambities voor de impact van de Blue Deal zijn er ook op programmaniveau. Ook ambities formuleren op het gebied van SDG's en NIWA. De governance kan inderdaad slagvaardiger maar ga niet te snel van probleem naar oplossing. Draagvlak is belangrijk. De CINTER is opdrachtgever die los moet kunnen laten.

Hans Wijnen: Laten we ook kijken naar wat er allemaal goed gaat. Het deel over de Governance is heel herkenbaar. Het echt een partnerschap hebben met de ministeries ligt in dat verlengde. Het visiegedeelte en door ontwikkelen is een hele goede.

Emilie Sturm: Dik rapport. Basis van het programma wordt goed beoordeeld. Potentie om nog groter te worden. Verbetering zit vooral in alles eromheen. Organisatie, financiële strategie etc.

Kernvragen Rogier:

Welke aanbevelingen zijn nu cruciaal voor toekomstig succes?

Mark van der Werf:

Financiële strategie: vanaf begin af aan lopen we achter de feiten aan als het om de middelen gaat. Voor de langere termijn moet dit duidelijker zijn.

Frans ter Maten:

Gebrek aan leiderschap op alle niveaus. De Governance moet je goed regelen. Zodat het slagkracht heeft. Maar ook als bestuurders moeten we stappen durven zetten die misschien wel risico's behelzen. Er moet meer scherpste in de discussie als we stappen vooruit willen zetten.

Jan van der Molen:

Meer leiderschap kun je laten zien door bewuster met onze eigen DWA om te gaan. Te veel op de Blue Deal gefocust en nauwelijks op de DWA. We hobbelen mee in de Blue Deal stroom, maar dat wordt een blok aan het been voor de Blue Deal Governance.

Rene Eisenga:

Niet alle partijen zitten met hetzelfde wensbeeld aan tafel. Het Rijk wil graag een springplank zijn voor ondernemerschap. Die ambitie hebben wij niet direct. Ook daarin moeten de kaderstellers aangeven waar we als programma nu van moeten zijn.

Sander Mager:

Vanuit de CINTER een stapje terug doen. We zijn nu op een punt dat we kunnen zeggen dat de Blue Deal van ons allemaal is. Hij is dan graag bereid om zijn bemoeizucht terug te schroeven en het over te laten aan een goede organisatie in de Governance. Je moet dan soms zaken los durven laten. Dat levert nog wel vragen op richting de slagkracht van het Programmabureau. Hij is kritisch over het vermogen van de departementen om echt een partner te worden. Het is een financieringsrelatie en dat staat op gespannen voet met het partnerschap. Dat moeten we ons goed realiseren.

Rogier van der Sande:

Wat is nu de meerwaarde van het programma? Wat moet nu de impact van het programma zijn?

Sander Mager:

Een boven projecten niveau. Op lokaal en regionaal niveau. Definieer dit duidelijk in je theory of change. Watergovernance een centralere plek geven. Visie en ambitie aanscherpen. Daar hoort een kennisagenda bij.

Joost Ossevoort:

Wie willen wij eigenlijk zijn. Waar kunnen mensen ons straks op aanspreken. We zijn klein gestart, maar het lijkt nu wel of ieder waterschap zijn eigen project moet hebben. Laten we samen optrekken in de projecten. De financiële strategie en focus zijn heel belangrijk met het oog op de lange termijn.

Frans ter Maten:

Faciliteer waar we kunnen, maar ga als bestuurders niet alles bepalen. Niet achterover leunen, maar voorover leunen op inhoud. Zichtbaar worden in het buitenland als partij die men nodig heeft.

Toon van der Klugt:

Relatie met Rijk herkent hij in het verhaal van Sander. De een ziet een koopmansrol, de ander ziet zichzelf als hulpvaardige buurman. We doen het met het Rijk omdat we ze als partner zagen. Niet als alleen maar subsidierelatie. Moet je daar niet harder aan gaan werken om weer meer een partnerrelatie te krijgen?

Oeds Bijlsma:

Op welke punten kunnen we het verschil maken? Kerntaak moet zijn: Het delen van kennis met partners in het buitenland. Op de lange termijn. Als een goede buur op een manier dat een ander er wat mee kan. Kennisdeling als kerntaak.

Toon van der Klugt:

Discussie over kerntaak een onderwerp voor de Tweedaagse?

Hans Schepman:

Onderscheid maken tussen DWA en Blue Deal. Loopt ook in deze discussie weer door elkaar. Zijn we koopman of kennisdeler? Dat is een vraag op DWA niveau.

Jo Caris:

Wat willen we zelf? Alleen als je dat goed weet kun je een goede partner zijn. Kennisoverdracht moet beklijven. Wie de handschoen past hem aan. Wij krijgen er ook veel kennis voor terug. Hulpvaardige buurman voor zolang we het kunnen bemannen. Subsidierelatie kan naast inhoudelijke inbreng vanuit ministerie. Wat willen we nu en daarover gaan we het gesprek aan.

Rene Eisenga:

Als we veel meer een subsidierelatie hebben, ligt het leiderschap veel meer bij ons. Die rol moeten we dan ook pakken. Ga leiding geven. Het opdrachtnemerschap moet worden geprofessionaliseerd, maar dat geldt ook voor de Opdrachtgever en dat zijn wij in feite dan ook.

Hans Waals:

Overheid en gericht op beheerstaak. Zorgen dat het functioneert. Het is niet alleen maar kennis brengen. Je blijft zoeken naar de juiste verhoudingen. De beheerdersrol in een veranderende omgeving staat centraal. Dat kun je in het buitenland goed laten zien.

Rens Huisman:

Nieuw onderwerp. Hij worstelt met het feit dat er 17 partnerschappen zijn. Discussie over de governance van het programma. In de stuurgroep zitten maar een paar WS. WINTER en CINTER staan op afstand. We zoeken een modus. Kaderstellende rol waar WINTER en CINTER invloed op heeft. Is dat dan voldoende?

Hans Schepman:

Werd blij van beeld van Jo Caris als hulpvaardige buurman. Maar je moet je wel bij je leest houden. Onze kracht is waterbeheer. Daar moet je dan wel op focussen.

Rogier:

Maar toch ook leidend in de Governance van water?

Samenvattend:

- Net van start en nu al een evaluatie
- Toch levert dat een heleboel discussie op, o.a. over de Governance.
- Een paar hele belangrijke vragen komen door de evaluatie naar boven. Waar zijn we van? Wat willen we met de Governance. Wat maakt het programma meer dan alleen de gezamenlijke projecten? Wat doe je met de financiën?

Frans ter Maten:

Waar is WINTER/CINTER in dit verhaal? Discussie op DWA niveau? Daar zijn we al mee bezig. Als we dat veel scherper krijgen staan we straks steviger in de Blue Deal. Misschien hebben we DWA nog niet helemaal uitgekristalliseerd omdat we zo gefocust waren op de Blue Deal.

Toon van der Klugt:

Discussie is niet onder het kleed geschoven. We trekken aan twee kanten van hetzelfde touw. Pragmatisch ingestoken.

Emilie Sturm:

Hele goede discussie. Enerzijds wil je het programma professioneel met elkaar runnen. Zit heel erg in het managen van het programma. Maar met je programma wil je heel veel bereiken. Daar zit een belangrijke rol voor de WINTER/CINTER. Gaat over het impactverhaal in de landen zelf. Onderscheid maken tussen het management gedeelte en wat je voor impact wilt hebben.

Hans Schepman:

Het Blue Deal programma kenmerkt zich door het jagen en halen van deadlines. Hij is blij met dit moment van rust en bezinning. Laten we hier gebruik van maken.

Hans Wijnen:

Waardevolle discussie. Wat hij niet veel terug heeft gehoord is wat de wereld van ons wil? Suggestie voor sessie over het DWA. Waar zijn wij nu goed in en komt dat overeen met wat de wereld van ons vraagt? Geeft stof tot nadenken en discussie.

Jan van der Molen:

Praktische vraag namens Netty Aarding. Korte samenvatting van 2/3 pagina's van de MTR en die men naar het bestuur kan sturen? Is dat mogelijk? Emilie gaat die uitdaging graag aan.

Afronding

Rogier van der Sande:

Discussie gaat door. Belangrijk genoeg. Er is vandaag veel opgehaald. Voor de medewerkers om te brainstormen, maar ook voor de bestuurders. Er moeten belangrijke keuzes worden gemaakt. Stof om over na te denken. Hij wenst iedereen een goed weekend en een fijne zomervakantie toe.